

01
2013

letnik IV

brezplačnik Pokrajinskega muzeja Celje
in Muzeja novejšje zgodovine Celje
ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

Muzej novejšje zgodovine Celje vstopa v 50. leto svojega delovanja.

Foto: Radovan Jenko

Foto: Matjaž Oško

Velika glasba za male otroke

Herman Lisjak ima nove prijatelje – glasbenike, ki vsak mesec obiščejo otroški muzej. V Glasbenih sobotnicah lahko mali otroci uživajo v glasbi velikih mojstrov!

>> 3

Foto: Sherpa

mag. Tanja Roženberger

Ob 50-letnici delovanja Muzeja novejšje zgodovine Celje se je direktorica mag. Tanja Roženberger ozrla v njegovo preteklo in aktualno vlogo v družbi.

>> 5

Foto: Nataša Zmajer

Celjske impresije

Monografija Ivana Stoparja "Celjske impresije" poudarja izjemno zgodovinsko vlogo Celja in Celjanov, zlasti tistih, ki so se s svojo kulturno dejavnostjo uveljavili tudi v širšem slovenskem in evropskem prostoru.

>> 3

50 let muzeja

mag. Tanja Rozenberger, direktorica Muzeja novejšje zgodovine Celje

Foto: Štepa

V prizmi klasičnega muzejskega pogleda, ko se čas meri v stoletnih vatlih, je 50 let lahko kratka doba. A muzeji so tipološko raznovrstni in mnogi med njimi niso več zazrti le v preteklost. Sedanjost in prihodnost sta postali enakovredni muzejski kategoriji, muzeje povezujemo s pojmi aktualnosti in angažiranosti in jih tako umeščamo v mrežo aktivnih in družbeno odgovornih institucij družbe. Fokus kritičnega pretresa se je preselil iz notranjosti muzejske stavbe v prostor izza njenih zidov, pomembnosti bogastva zbranega gradiva pa dodal pomembnost komunikativnosti muzejskih predmetov, njegovo virtualno in fizično dostopnost, mobilnost in prepoznavnost. Področje socialnega polja za muzeje postaja osrednja smer poslanstva, razvoja, teorije in praktičnega dela. Zato ni naključje, da izbrane teme mednarodnih dnevov Mednarodnega muzejskega sveta ICOM v zadnjem obdobju poudarjajo vlogo muzeja na socialnem področju, opredeljujejo njegov pomen v družbi in njun medsebojni dialog. Tema leta 2013 – »Muzej (spomin + ustvarjalnost) = družbena sprememba« je hkrati imperativ za družbeno aktiviranje muzejskih institucij s poudarkom na moči in naboju kulturne dediščine in njenih priložnostih za konstruktivne družbene spremembe.

Muzej novejšje zgodovine Celje sledi tem ciljem in ob svojem polstoletnem jubileju pripravlja program, ki ga označuje kot zanimivega, posebnega, enkratnega, občutenega, strokovnega, zanesljivega in odgovornega sogovornika, v nenehnem iskanju inovacije. Muzej novejšje zgodovine Celje, ki je ambient s karakterjem in svojo lastno identiteto in ne le ustanova, gradi partnerske odnose in medsebojne vsestranske dialoge, se z njimi prepleta in širi svoje strukture.

Želimo si, da se uspešno sodelovanje nadaljuje tudi v bodoče in da s skupno močjo še naprej uresničujemo naše poslanstvo.

Rozenberger

Celeia - mesto pod mestom

Stane Rozman, direktor Pokrajinskega muzeja Celje

Foto: Gregor Kaitč

V letu, ko smo praznovali 130-letnico ustanovitve muzeja, smo Celjani končno dobili na ogled stalno razstavo Grofje Celjski. Dolg do Celjskih, ki so na zemljevid srednjeveške Evrope postavili mesto Celje, je bil na ta način poravnan. Mesto je lani dobilo deloma obnovljen Knežji dvorec, Celjani in obiskovalci mesta pa vrhunsko razstavo, ki nam je v ponos.

Pred 130 leti je Muzejsko društvo ustanovilo muzej, da bi v prvi vrsti predstavil dediščino Celeje, mesta, ki so ga v 2. stol. pr. n. št. ustanovili Kelti, v času cesarja Klavdija pa je dobilo status municipija. Ostanke mogočnega mesta so se pokazali ob številnih gradbenih posegih konec 19. stol. Nekateri izmed izkopanih predmetov so bili odpeljani v muzeje na Dunaju in v Gradcu, ostale pa je prevzel celjski muzej. Izkopavanja Celeie so se nadaljevala tudi v 20. stol. in potekajo še danes. Povsod v mestu, kjer zakoplješ globlje od enega metra, naletiš na dediščino rimske Celeie, ki jo nekateri vidijo kot breme, pa vendar nam je večini v ponos.

Trenutno je naša najpomembnejša naloga postavitve stalne arheološke razstave, ki smo jo zaradi gradnje Osrednje knjižnice Celje morali umakniti v depoje. Na razstavi »Od šivanke do zvezd« bomo predstavili zgodovino Celja in regije, od prazgodovine do srednjega veka. Ob šivanki in piščali iz Potočke zijalke bodo na ogled predmeti, ki pričajo o življenju ljudstev v bronasti, železni in rimski dobi.

Zato, drage Celjanke in Celjani, izkoristite lep sončen dan za potep po starem delu mesta, sprehodite se po Savinjskem nabrežju in naj vas pot ponese v muzej. Oglejte si razstavišče Celeia – mesto pod mestom, pridite v Lapidarij Stare grofije in se sprehodite med rimskimi spomeniki. Občutili boste utrip stare Celeie, ki je del naše veličastne zgodovine, na katero smo Celjani lahko upravičeno ponosni.

Rozman

m n z c
muzej novejšje zgodovine | celje

Muzej novejšje zgodovine Celje

Prešernova ulica 17, Celje
Stalna razstava **Živeti v Celju, Otroški muzej Hermanov brlog, Zobozdravstvena zbirka**
Fotografski atelje Josipa Pelikana, Razlagova ulica 5, Celje
Odprto: torek–petek od 9.00 do 17.00
(Fotografski atelje do 13.00), sobota od 9.00 do 13.00 – ob sobotah VSTOP PROST, nedelja in prazniki od 14.00 do 18.00
Zaprto: ob ponedeljkih, 1. januar, velikonočna nedelja, 1. in 2. maj,
1. november, 25. in 31. december
Stari pisar, Prešernova ulica 20, Celje
Klobučarska delavnica, Glavni trg 17, Celje (oboje: ogled po predhodni najavi)
www.muzej-nz-ce.si

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje
Stalne razstave: **Kulturna in umetnostno-zgodovinska razstava, Od gotike do historicizma po korakih** (prilagojeno za osebe z okvaro vida), **Etnološka zbirka, Alma M. Karlin - Poti, Lapidarij**
Občasna razstava: **Zgodnja dela Milana Konjovića** (gostuje Galerija Milana Konjovića iz Sombora)
Razstavišče Knežji dvor, Trg Celjskih knezov 8, Celje
Stalni razstavi: **Celeia – mesto pod mestom, Grofje Celjski**

Občasni razstavi: **Kelti na Celjskem, V novi luči – Arheološka dediščina slovenske Štajerske**
Odprto: marec–oktober; torek–nedelja od 10.00 do 18.00
Zaprto: ob ponedeljkih in praznikih
www.pokmuz-ce.si

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

april, 2013

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejšje zgodovine Celje in Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika: mag. Tanja Rozenberger in Stane Rozman

Glavna urednica: dr. Marija Počivavšek

Uredniški odbor: dr. Tone Kregar, dr. Marija Počivavšek, Stane Rozman, mag. Tanja Rozenberger, Aleš Stopar, mag. Damir Žerič

Oblikovna zasnova: Metka Vehovar Piano, Inspiro d.o.o.
Računalniški prelom: PR design

Lektoriranje: Špela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Dikplast, Celje

Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik, ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju najširše javnosti z delom muzejev.

Glasbene sobotnice – Velika glasba za male otroke

Otroški muzej Hermanov brlog je od decembra bogatejši za nov program, namenjen otrokom od 3. do 8. leta. Hiša kulture Celje in MnZC razvijata in organizirata srečanja enkrat mesečno, z željo po odpiranju in približevanju glasbenih svetov najmlajšim. Da so prve Glasbene sobotnice upravičeno navdušile, so poskrbeli Godalni kvartet Maxima, dijaški Gimnazije Celje – Center ter tolkalci in mojstri pihal ter trobil Glasbene šole Celje. Ponovno se bomo srečali 18. maja, tokrat v družbi slovenske ljudske pesmi z otroškim zborom GŠ Velenje. **J. T.**

Foto: Majda Ocho

Zimska glasbena pravljica.

Etnološka zbirka

V Pokrajinskem muzeju Celje smo ponovno odprli staro, a nekoliko preoblikovano Etnološko zbirko. Zbirka predstavlja osnovne panoge gospodarstva, to je poljedelstvo, živinorejo in lesarstvo z lesnimi domačimi obrtmi, ki so nekoč preživljale ljudi v celjski regiji. Kasneje so se tem panogam pridružile še sadjarstvo, vinogradništvo in hmelnjarstvo.

Predstavljamo bogato zbirko orodij za opravljanje teh dejavnosti, med njimi so številna plod domačega znanja ljudi, ki so plod likovne ustvarjalnosti ljudi, ki jih je potrebovala kmetija. Predstavljamo tudi bogato izbiro hišnega inventarja ter predmetov, ki so plod likovne ustvarjalnosti ljudi, ki so nekoč živeli na Celjskem. **V. Š.**

Foto: Vladimir Šibar

Etnološka zbirka.

Foto: Nausa Žnaler

Bibliofilska izdaja Celjske impresije.

Dediščina knežjega mesta

Monografija Ivana Stoparja „Celjske impresije“ skuša z esejističnim pristopom poudariti izjemno vlogo, ki jo je imelo Celje v svoji zgodovini. Poudarek v njej je namenjen predvsem Celjanom, ki so se s svojo kulturno dejavnostjo uveljavili ne le v mestu, ampak tudi v širšem slovenskem in evropskem prostoru. Slikovno gradivo je obogateno z doslej neznanimi celjskimi vedutami iz zasebnih zbirk, neznanimi grboma in tudi akvarelnima podobama celjskih predmestnih deklet iz 18. stoletja. Poleg slovenske in angleške izdaje je knjiga izšla tudi v ročno oštevilčenih bibliofilskih izvodih. **A. S.**

Soočanja

Vloga muzeja v okolju že dolgo ni več zapečaten za zidovi, ampak se vse bolj odpira in širi v prostor, kjer muzej deluje. Zato smo se v MnZC odločili, da nagovorimo ljudi neposredno na ulici in v prvi osebi. S pomočjo velikih fasadnih panojev, ki smo jih poimenovali Soočanja, prezentiramo polstoletje delovanja muzeja, kažemo na spremembe v družbi, kritično prikazujemo aktualnost in sooblikujemo prihodnost. Panoji se bodo menjavali skozi celo leto in vsak bo odsev 50-letne zgodovine muzeja in refleksija sodobnosti. Ne pozabite dvigniti pogleda, ko stopate mimo. **S. W.**

Oblikovanje: Radovan Jenko

MnZC od 1963 do 2013, od upora do zmage.

Puške & pisma

Petdeseti rojstni dan Muzeja novejšje zgodovine Celje bomo obeležili na različne načine, osrednji dogodek pa bo odprta razstava z naslovom Puške & pisma na muzejsko poletno noč, 15. 6. Na njej bomo spomnili, kdaj in zakaj je nastal Muzej revolucije Celje, poudarili varovanje kulturne dediščine in ohranjanje zgodovinskega spomina ter pojasnili vlogo muzeja v sodobni družbi. Izpostavili bomo zbirko Orožje in zbirko Poslovilna pisma, k sodelovanju pa smo povabili tudi dvajset slovenskih intelektualcev in umetnikov, katerih razmišljanja bodo sestavni del razstave. **T. K.**

Foto: MnZC

Muzej revolucije Celje.

V novi luči: Arheološka dediščina Štajerske iz Univerzalnega muzeja Joanneum

Univerzalni muzej Joanneum je med leti 1811 in 1918 zbiral tudi arheološko gradivo z ozemlja današnje Slovenije. V zbirkah je več tisoč predmetov, ki bodo v okviru projekta InterArch-Steiermark digitalizirani in dostopni javnosti.

Razstava »V novi luči« poleg projekta prikazuje tudi film skupine Vis-a-vis o »konstruktihi identitete«, ki so povezani z negovskimi čeladami in projekcijo registriranih predmetov iz Štajerske, kjer Joanneum prvič predstavlja najdbe iz »Spodnje Štajerske« iz časa Civilne uprave med leti 1941 in 1945. **D. P.**

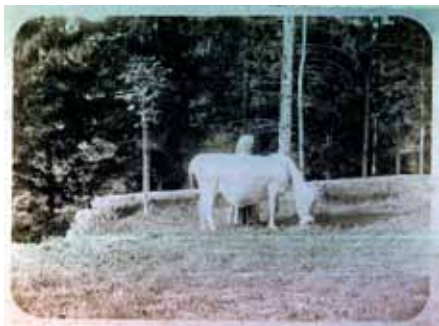
Foto: Arhiv Joanneum

Gradivo z Rifnika.

Fotografski mojster Martini v novi luči

Podobno kot mojster Pelikan v 20. stoletju je v drugi polovici 19. stoletja fotografsko sceno v Celju obvladovala družina Martini. Začetnik je bil Josef Martini, ki ga v virih prvič zasledimo leta 1867. S Celjanko, sicer modistinjo Heleno Zabukovšek, sta si ustvarila dom na današnji Gosposki ulici, kjer je bil tudi fotografski atelje. Po smrti očeta leta 1895 sta najprej hčerka Julija in nato še sin Josef nadaljevala s fotografskim delom. Julija je bila mojstrica otroških in ženskih portretov in je očeta nedvomno presegla. Družina Martini je delovala okroglih sedem desetletij, tja do konca druge svetovne vojne.

Martini seveda ni bil edini celjski fotograf v 19. stoletju, iz ohranjenega slikovnega gradiva lahko sklepamo na številne druge. Glavno zanimanje celjskih fotografov in tudi Martinija je veljalo osebnemu portretu. Nove tehnike (Josef Martini je sledil vsem novostim) so omogočile, da je osebni portret postal tudi množicam relativno dosegljiva dobrina, fotografom pa glavni vir zaslužka. Večina fotografij Josefa Martinija so zato portreti vizitnega

Josef Martini, Na paši, ok. 1880.

formata. Podjetniška žilica je Martiniju narekovala tudi večje projekte; posnetke Celja in okolice je izdal v albumu Spomin na Celje (Errinerung an Cilli) in leta 1892 v samozaložbi album o lepotah Postojnske jame.

Žanrska fotografija kmečke ženice, ki na gmajni pase govedo, je zato v njegovem opusu, ki ga hrani muzej, do sedaj osamljen presežek. Posnetek ni najbolje uspel, a nam vseeno kaže Martinija v novi luči; kot fotografa, ki se je zavedal velike prednosti svoje obrti, da namreč lahko zamrzne trenutek iz vsakdanjega življenja in ga iztrga pozabi. **ROLANDA FUGGER GERMADNIK**

Lestenece iz glažute Loka pri Žusmu, sredina 19. stol.

Lestenece

Ta zvrst svetil se je uveljavila v romanski dobi. Obročasti, kronasti, kovinski so osvetljevali dvorane plemiških dvorcev, cerkve pa so bile okrašene z velikimi kronastimi lestenci. Ta tip lestencev je izvirjal iz severnonemških dežel ter holandskih in belgijskih mest. Med nemškimi mesti velja izpostaviti Lübeck, Hamburg, Aachen in Dinant. Ta moda je v 17. stoletju izzvenela.

Stoletje kasneje so se uveljavili stekleni lestenci, ki so se sicer pojavili v Italiji

že v 16. stoletju, stalna proizvodnja pa se je začela v 17. stol. na otoku Murano. Konstrukcija je bila v osnovi kovinska, nato pa oblečena v okraske iz pihanega in vroče oblikovanega stekla. V ta namen so uporabljali barvno, kristalno, brušeno ali rezano steklo, in ker so ti lestenci postali znani po vsej Evropi, so jih pri izdelavi začeli posnemati tudi v drugih deželah. Lomljenje svetlobe v steklu je Francoze nagovorilo k temu, da so jih poimenovali »lustre« (sijaj). Od tod je beseda kasneje prišla tudi v nemški govorni prostor, kjer se je udomačila kot »Luster« in postala oznaka za kronaste lestence iz stekla in kristala.

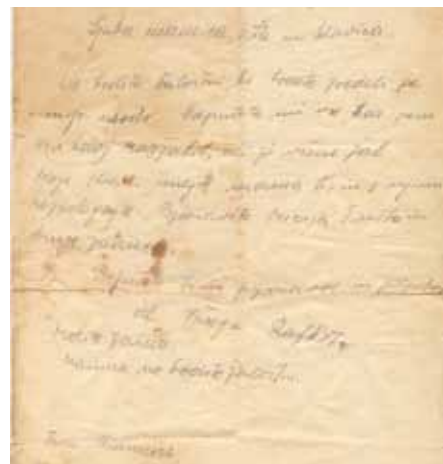
Do sredine 18. stoletja se je oblikovanje lestencev uveljavilo tudi v Nemčiji in Avstriji. V Avstriji se je uveljavil tip lestencev »Marija Terezija«, ki ga je tvorilo kovinsko ogrodje v obliki kletke, obloženo s kristalnimi rozetami in ploščicami ter okrašeno z visečimi fasetiranimi prizmami, solzami in palmetami. Drugo skupino so predstavljali lestenci, ki so bili podobni stebričastim holandskim in so jih že v začetku 18. stoletja izdelovali na Češkem. Ta način proizvodnje se je celo razširil nazaj v Italijo in tako na Muranu še danes izdelujejo lestence te vrste. **JOŽE RATAJ**

Poslovilna pisma ustreljenih rodoljubov

Dve leti po svoji ustanovitvi je Muzej revolucije Celje, skupaj z Muzejem narodne osvoboditve Maribor, izdal enega najpretnostnejših dokumentov dogajanja med drugo svetovno vojno na Slovenskem.

V Zborniku Poslovilna pisma za svobodo ustreljenih (Založba Obzorja, 1965) so bila zbrana poslovilna pisma štajerskih rodoljubov, mož in žena, ki so na različne načine sodelovali z uporniškim gibanjem, pogosto zgolj s kosom kruha, informacijo ali prenočiščem za prve partizane, nacistični okupator pa jih je za to kaznoval z mučenjem, ustrelitvijo in se nato kruto znesel še nad njihovimi družinami. Danes zbirka Poslovilna pisma Muzeja novejšje zgodovine Celje šteje 34 originalnih pisem, zadnjega izmed njih je nečak ustreljenega talca muzeju podaril lani. Pisma so nastala v letih 1941 in 1942 v celjskih in mariborskih zaporih, kot redko ohranjena zapuščina ljudi, ki so bili neposredno soočeni z lastno smrtjo, pa so presunljiva tudi po sedmih desetletjih. Večina ustreljenih je bila preprostih, vernih ljudi kmečkega in delavskega porekla, katerih zadnje misli in besede so bile namenjene svojcem. V njih izražajo svojo sprijaznenost nad neprijazno usodo, željo po pravem slovesu od najbližjih ter priprošnjo k Bogu in življenju v onostranstvu. Pri čemer je njihovo obžalovanje bolj kot izgubi lastnega življenja namenjeno dejstvu, da s svojo smrtjo zapuščajo in prizadevajo svoje najdražje, ki bodo zaradi njih tudi sami čutili posledice in trpeli nasilje.

Zbirka poslovilnih pisem MNZC bo v celoti na ogled na razstavi Puške & pisma, ki jo bomo odprli 15. junija letos. **TONE KREGAR**

Poslovilno pismo Rafaela Vidmajerja iz Celja, ustreljenega 21. maja 1942 v Mariboru.

Mag. Tanja Roženberger 50 let Muzeja novejše zgodovine Celje

Muzej novejše zgodovine Celje letos praznuje častitljiv jubilej, pol stoletja delovanja. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z direktorico muzeja, mag. Tanjo Roženberger. Naša sogovornica se je ozrla v začetke delovanja muzeja, mejnike v razvoju, na vlogo, ki jo ima muzej v sodobnem času in predstavila ključne projekte, s katerimi bodo zaznamovali jubilej.

Kako vidite razvoj muzeja, ki je kot Muzej revolucije začel svojo zgodbo leta 1963?

Kot Muzej revolucije je imel trden položaj v družbi z jasnim poslanstvom. Njegov ustanovitveni namen je bila predvsem predstavitev regionalne in nacionalne zgodovine v letih 1918–1945, poudarek je bil na zgodovini delavskega gibanja, antifašističnega boja in socialistične revolucije. V skladu z družbeno-političnimi spremembami se je od druge polovice 80. let prejšnjega stoletja spreminjal tudi muzej in oblikoval novo identiteto podobno z drugačnim značajem in poslanstvom, novimi vsebinami raziskovanja in predstavljanja, poiskal nova partnerstva in nagovarjal novo muzejsko publiko. Od takrat so bile tako na ogled prve razstave, ki so govorile tudi o sodobnosti in problemih moderne družbe, s čimer je muzej oral ledino v slovenski muzejski praksi. V devetdesetih se je del pozornosti strokovnega dela osredotočil na najmlajše obiskovalce z ustanovitvijo otroškega muzeja Hermanov brlog, ki je še danes edini v Sloveniji. Muzejsko ponudbo je dopolnil prenovljeni stekleni fotografski studio fotografa Josipa Pelikana s konca 19. stoletja. Vsebinska preobrazba muzeja je bila zaokrožena leta 2000 z odprtjem nove stalne razstave Živeti v Celju in z Ulico obrtnikov, ki pomeni nekakšen »homage« Celju in Celjanom ter varen prostor njihovim spominom. Ob razmisleku o tej razvojni poti je potrebno poudariti, da so muzej ljudje in ne le stavba in predmeti. Zato so vse spremembe in rezultati predvsem odraz dela, znanja in strategij vseh, ki so bili in so danes zaposleni v muzeju, direktoric in direktorjev muzeja, kolegija kustosov in drugih, tudi zunanjih sodelavk in sodelavcev.

Direktorica mag. Tanja Roženberger poudarja, da so muzej ljudje in ne le stavba in predmeti.

Kakšno sporočilo ob jubilejnem letu želite poslati svojim obiskovalcem in strokovni javnosti, na katere vidike svojega delovanja želite opozoriti?

Spreminjajoča se vloga muzejev v družbi skozi čas in njihova pot od kabinetov čudes, sograditeljev narodnih zavesti do modernih družbenih vozlišč je dokaz, da so muzejske institucije živ organizem, ki se vedno znova odziva na potrebe družbe in jo tudi kreativno soustvarja. Če je v preteklosti morda še kdo pomislil, da so muzeji le neproblematične refleksije dominantnega prevladujočega interesa, te okvire sodobni muzej presega. Muzej novejše zgodovine Celje v svojih depojih ne hrani le klasičnega muzejskega gradiva, s katerim se še vedno stereotipno označuje muzeje, temveč gradi svoje komunikacije na izhodiščih sodobnega muzeja. V letu 2013 želimo izpostaviti ključne poudarke razvoja in vsebinskih preoblikovanj, analize rezultatov dela ter njihov odmev v družbi. Cilji programa praznovanja 50-letnice MnZC so popularizacija in promocija muzeja, predstavljanje posebnosti in značilnosti razvoja institucije, celovita interpretacija dosedanjega dela, aktualno umeščanje v strokovnem in raziskovalnem okviru in poudarjanje novih teženj v muzeologiji.

Dogodki, ki ste jih pripravili ob jubileju, bodo potekali skozi vse leto. Kateri pa so ključni programski projekti?

Veliki panoji na fasadi muzeja bodo skozi

celo leto soočali aktualne teme in probleme sodobne družbe in tako poudarjali angažiranost muzeja. Prvi vrh programa predstavlja razstava Puške in pisma, ki jo bomo odprli junija na Poletno muzejsko noč. Na razstavi bomo predstavili razvoj muzeja ter sodobno refleksijo najstarejšega gradiva muzeja – zbirko orožja in zbirko pretresljivih poslovnih pisem. Z oblikovanjem stalne razstave igrač in spominov nanje ter galerije slavnih iz časa njihovih otroških let bomo vsebinsko nadgradili otroški muzej, praznično leto pa zaključili s svečano akademijo v mesecu decembru, izidom jubilejnega zbornika ter premiero dokumentarnega filma o Josipu Pelikanu.

Boste ob jubileju še bolj dostopni za obiskovalce, npr. z več brezplačnimi ogledi?

Vsi naši večji dogodki so brezplačni, prav tako velja brezplačen vstop v muzeje ob nekaterih izbranih dnevih, kot so npr. 18. maj, svetovni dan muzejev in Poletna muzejska noč. Tej ponudbi v prazničnem letu dodajamo še brezplačne nedelje. Čeprav je res, da je vstopnina v muzej v primerjavi z vstopninami na nekatere druge dogodke s področja kulture in zabave, predvsem pa v primerjavi z muzejskimi vstopninami v tujini nepriemerljiva in zgolj simbolna, bolj v smislu izraženega spoštovanja in protitež morebitnemu občutku razvrednotenja.

ROBERT GORJANC

Za igrače ni nikoli prepozno – zbiralna akcija igrač

Foto: Helena Vogelšang

Otroci vrtca Zarja že prinašajo igrače.

Občasna razstava *Čas je za igro*, ki interpretira zbirko *Otroško življenje*, je začetek muzejskega projekta stalne razstave igrač. Stalna postavitev, ki bo umeščena v prostore otroškega muzeja, bo nova vsebina, s katero želimo v muzej pritegniti čim več obiskovalcev. Predvsem seveda najmlajše, ki jim svet igrač pomeni del vsakdana, del učenja in spoznavanja, tolažbe in ustvarjalnosti, pa tudi tiste, ki ob spominih nanje še znajo obuditi »otroka v sebi«.

Pravilni svet igrač bodo sestavljale raznovrstne igrače – igrače različnih materialov in izdelav, različnih tipov, iz različnih časovnih obdobj, namenjene različnim starostnim skupinam otrok. Združene v zbirko bodo tako predstavljale igralno kulturo celotnega slovenskega ozemlja in širše. Zato že poteka sodelovanje z različnimi muzeji, ki nam bodo iz svojih zbirk odstopili nekatere muzejske predmete; sodelujemo s Slovenskim etnografskim muzejem, Etnografskim muzejem Zagreb, Muzejem igrač Istanbul in drugimi.

Veliko je zbranega gradiva – igrač, ki so jih darovali otroci. Zato s to objavo odpiramo tudi širšo zbiralno akcijo **ZA IGRAČE NI NIKOLI PREPOZNO** in vas prijazno vabimo, da otroškemu muzeju darujete svojo igračo ter spomine nanjo.

Pravica do igre je ena izmed otrokovih pravic, zapisana v Konvenciji o otrokovih pravicah. S projektom stalne razstave igrač želimo vzpodbujati zavedanje o pravicah otrok in vas vabimo v našo družbo. **TANJA ROŽENBERGAR**

Naša krajevna skupnost gre v muzej

Ko se iz mesta ozremo po bližnji okolici, nam v oči najprej pade Stari grad Celje, ki dominira na skalnem previsu nad mestom. Ni Celjana, ki ga ne bi poznal, se vsaj enkrat povzpel nanj ter se z njega ozrl na mesto. Pogled s Starega gradu zaobjame celotno mesto, toda oči kljub temu ni mogoče odmakniti od starega mestnega jedra, ki leži pod gradom.

Tako kot Stari grad nad mestom v starem mestnem jedru dominira Knežji dvor, ki je z vidika kulturne dediščine najpomembnejši srednjeveški profani spomenik pri nas. Kljub temu da ga vsi poznajo, je za veli-

ko Celjanov to še vedno le Spodnji grad ali mestna vojašnica.

V muzeju si želimo to popraviti, zato skupaj z vodstvom MČ in KS prirejamo akcijo Naša krajevna skupnost gre v muzej. Na dan, ki ga bomo skupaj izbrali, si bodo krajanje posamezne MČ ali KS lahko brezplačno ogledali razstavišče Celeia – mesto pod mestom in razstavo Grofje Celjski. Verjamemo, da bomo na ta način našim občanom še bolj približali našo zgodovino, na katero smo Celjani lahko še kako ponosni. **STANE ROZMAN**

Foto: Iue Krajšek

Knežji dvor.

Delam v muzeju: Muzejski informator

Foto: Nataša Zmajer

Rada Hriberšek med bidermajerskim pohištvom, njeno najljubšo muzejsko zbirko.

Ko pokličete v Pokrajinski muzej Celje, da bi se pozanimali o razstavah, da bi najavili obisk večje skupine, ki želi strokovno vodstvo po določeni razstavi, ali ko nas obiščete na naših dveh razstaviščih, v Stari grofiji in Knežjem dvoru, vas bo zelo verjetno pozdravila oziroma sprejela profesorica zgodovine Rada Hriberšek, muzejska informatorka.

Delo muzejskega informatorja, ki predstavlja vez med obiskovalci muzeja in kustosi ter vodstvom muzeja, je izjemno raznoliko. Hriberškova poleg uvodoma naštetega izvaja tudi pedagoško delo, saj sodeluje tako pri snovanju kot izvedbi delavnic za otroke, vodi različne skupine obiskovalcev po muzejskih razstavah, po mestu in celjskem gradu, nenazadnje pa je odgovorna tudi za muzejsko trgovino, v kateri obiskovalcem svetuje pri nakupu spominkov ali izvirnih daril. »Narava mojega dela je takšna, da zahteva timski pristop, kar mi zelo ustreza, saj se od sodelavcev lahko marsikaj naučim, hkrati pa se zavedam, da lahko le s skupnimi močmi dosežemo, da obiskovalci iz našega muzeja odhajajo zadovoljni.«

Hriberškova ima izjemno bogate izkušnje na področju promocije celjskih znamenitosti; preden je prišla v muzej, je namreč vrsto let delovala v celjskem turističnem društvu in kasneje v TIC-u. Kot zelo dobra poznavalka zgodovine Celja in muzejskih zbirk Pokrajinskega muzeja Celje je torej odličen vir informacij za številne učence, dijake in ostale obiskovalce enega najstarejših in najiminenitnejših slovenskih muzejev. **BARBARA TRNOVEC**

Pokrajinski
muzej Celje

Muzejski trg 1,
Celje

Trg Celjskih
knezov 8,
Celje

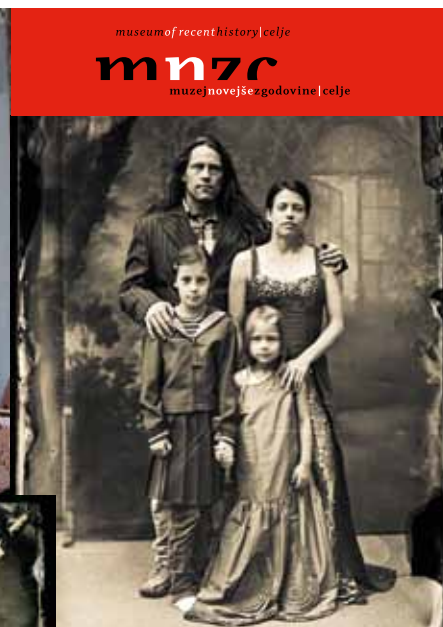

Grofje Celjski
NOVA PONUDBA
V TRGOVINI POKRAJINSKEGA MUZEJA CELJE

Celjske impresije (28,00 EUR)
Lesen meč (7,00 EUR)
Lesena frača (6,50 EUR)
Lesen ščit s celjskim grbom (10,00 EUR)
Medaljon Herman II. Celjski (45,00 EUR)
Obesek Ulrika II. (10,00 EUR)
Barbara Celjska (12,00 EUR)
Celeia Cilli Celje (20,00 EUR)

Muzej novejše
zgodovine Celje

Prešernova ul. 17,
Celje

Želite biti obveščeni o:

- * razstavah,
- * kavarniških večerih,
- * delavnicah

in ostali ponudbi v muzeju?

Sporočite nam svoj e-naslov na
info@mnzc.si.

museum of recent history | celje
mnzc
muzej novejšezgodovine | celje

Muzej novejše zgodovine Celje in fotograf Borut Peterlin, ki obuja pionirske fotografske tehnike, OŽIVLJATA PORTRETIRANJE IZ ČASA FOTOGRAFSKEGA MOJSTRA PELIKANA v steklenem fotografskem ateljeju Josipa Pelikana.

www.muzej-nz-ce.si
info@muzej-nz-ce.si
tel. 03 428 64 28

V muzejski kavarni smo se z mag. Alenko Domjan srečevali na umetnostnih večerih.

Foto: Jožica Trateški

Mladi Celjani na Kulturnem bazarju.

Foto: Damir Žerčič

Predavanje Tine Balant o potovanju v Santiago de Campostelo je vzbudilo množično zanimanje.

Foto: Nataša Zmajer

Mag. Ralf Čeplak Mencin nas je popeljal v deželo nebesnega zmaja.

Foto: Nena Murič

Nedeljski muzejski mozaik je z dogodkom Obrtniki pojejo obrtnikom popestril Oktet Podoglar; na fotografiji z muzejskimi obrtnimi mojstri.

Foto: Jožica Trateški

V družbi Barbare Celjske ob otvoritvi prenovljenega Knežjega dvorca in razstave Grofje Celjski.

Foto: Gregor Katič

Desiree Kolarec, oblikovalka Zlatarne Celje, je navdih za oblikovanje serije treh prstanov našla v osebnosti znamenite kraljice Barbare Celjske.

Foto: Peter Marinšek

Herman Lisjak gostuje z razstavo na gradu Rajhenburg v Brestanici.

Foto: Nina Sorešek

Nagradno vprašanje

Kdo iz družine grofov Celjskih vas pozdravi ob prihodu v Knežji dvor?

Odgovor

Ime in priimek

Naslov

Odgovore pošljite do ponedeljka, 6. maja 2013, na naslov Pokrajinski muzej Celje, Trg Celjskih knezov 8, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri izmed pravih odgovorov bomo nagradili z lepim darilom iz naše muzejske trgovine in z dvema brezplačnima vstopnicama. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti.

Nagrajenci iz prejšnje številke so: **Sonja Hribernik**, Ul. bratov Vošnjakov 5, 3000 Celje, **Marija Koren**, Malgajeva 14, 3000 Celje in **Brigita Krivec**, Razlagova 11d, 3000 Celje. Nagrade lahko prevzamejo v muzejski trgovini Muzeja novejšo zgodovino Celje.